Prima instanţă: Judecătoria Orhei, sediul central (judecător Cristina Troianovschi)
Dosarul nr.2a-1266/24 (nr. 2-24000094-03-2a-30092024)

CURTEA DE APEL NORD
D E C I Z I E

04 februarie 2025 **mun. Bălţi**

Colegiul Civil şi de contencios administrativ
Instanţa compusă din:
Preşedintele completului Elena Grumeza
Judecătorii: Ivan Parii și Costaș Natalia
Grefier: Olga Topada

examinând în ședință publică, în lipsa părților, apelul declarat de avocatul Eugeniu Bujoreanu în interesele ÎM „INCASO" SRL împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 30 aprilie 2024, în cauza civilă, la cererea cu valoare redusă înaintată de avocatul Eugeniu Bujoreanu în interesele ÎM „INCASO" SRL către Cebotari Serghei privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței:

La data de 02 ianuarie 2024, reclamantul ÎM "INCASO" SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului Cebotari Serghei cu privire la încasarea datoriei derivată din contractul de credit nr. AG2975854 din 09 ianuarie 2022 și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acţiunii reclamantul invocă faptul, că OCN „SEBO CREDIT" S.R.L în calitate de împrumutător și Cebotari Serghei, în calitate de împrumutat a fost încheiat un contract de împrumut.

A specificat că, pentru nerespectarea graficului de rambursare a împrumutului, împrumutatul s-a angajat să plătească pe lângă suma ratelor de plată a împrumutului, remuneraţii contractuale (plata ratei dobânzii, comisioane) şi o penalitate contractuală, care se raportează duratei de întârziere.

A invocate faptul că, OCN „SEBO CREDIT" S.R.L și-a onorat obligațiunea de acordare a împrumutului, pe când pârâtul nu și-a executat obligațiile asumate, iar la reclamația expediată nu a reacționat.

A relatat că, ulterior datoria pârâtului a fost cesionată Companiei de gestiune a creanțelor Întreprinderii Mixte "INCASO" Societate cu Răspundere Limitată. A precizat că la data înaintării cererii de chemare în judecată, datoria pârâtului Cebotari Serghei față de reclamant constituie suma de 12 000 lei ce constă din suma principală a creditului în mărime de 6 000 lei și penalitatea contractuală în mărime de 6 000 lei.

Reclamantul Întreprinderea Mixtă ”INCASO” Societate cu Răspundere Limitată solicită încasarea de la pârâtul Cebotari Serghei, a datoriei la împrumut în mărime de 12 000 lei şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul central din 05.01.2024, cererea de chemare în judecată, a fost acceptată pentru examinare în procedura cererilor cu valoare redusă/scrisă, iar copia încheierii respective, împreună cu copia cererii cu valoare redusă însoțită de setul cu acte, a fost expediată în adresa pârâtului Cebotari Serghei (f.d.27), acestea nefiind recepționate de către pârât și au fost restituite în adresa instanței de judecată, motiv din care la 14.03.2024 s-a emis un aviz public, însă până la ora examinării cauzei civile, pârâtul nu și-a expus obiecțiile asupra cererii cu valoare redusă, motiv din care judecătorul a examinat cauza în lipsa părților.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 30 aprilie 2024 s-a respins cererea de chemare în judecată formulată de avocatul Bujoreanu Eugeniu în interesele Î.M.„INCASO”S.R.L. împotriva pârâtului Cebotari Serghei privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Solicitarea apelantului:

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii instanței de fond, la data de 31 mai 2024 (conform plicului poștal) avocatul Bujoreanu Eugeniu în interesele apelantului Î.M. „INCASO” S.R.L. a formulat o cerere de apel preliminară împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 30 aprilie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi soluții privind admiterea acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău la data de 16 iulie 2024 s-a transmis conform competenței cauza civilă nr. 2a-2546/24 (2-24000094-02-2a-25062024) la cererea de chemare în judecată depusă de către Î.M. „INCASO” S.R.L. către Cebotari Serghei, privind încasarea datoriei contractuale şi cheltuielilor de judecată, instanței de judecată competente - Curtea de Apel Bălți (Nord) pentru examinarea cererii de apel declarată de avocatul Bujoreanu Eugeniu, în interesele Î.M„INCASO”S.R.L., împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 30 aprilie 2024.

La data de 18 noiembrie 2024, reprezentantul apelantului a depus cererea de apel motivată.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, apelantul a indicat, că potrivit actului de predare primire a creanței, ”SEBO CREDIT” SRL a transmis la data de 16.09.2022 către SRL „INCASO”, toate drepturile asupra creanței debitorului Cebotari Serghei care reiese din contractul de împrumut. Odată cu înaintarea cererii de chemare în judecată, la materialele cauzei a fost anexat Contractul de cesiune din 31.12.2021 și Actul de primire predare a creanțelor din contractul de cesiune din 16.09.2022, drept dovadă a cesiunii creanței. La data depunerii cererii de chemare în judecată, datoria şi penalitatea restantă constituie suma de 12 000,00 lei (conform calculului datoriei anexat la dosar).

Susține că, datoria în mărime de 12 000,00 lei este formată din: datoria restantă conform contractului de împrumut constituie suma de 6 000,00 lei; penalitatea contractuală în sumă de 6 000,00 lei.

Consideră că, instanța nu a ținut contul de interesele creditorului care prin neachitarea împrumutului în termen a suportat prejudiciu, care anterior semnării contractului a fost evaluat și negociat cu debitorul prin instaurarea clauzei penale.

Solicită instanței de apel, casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie încasat de la intimat: suma restantă pe împrumut în mărime de 6 000,00 lei; penalitatea în mărime de 6 000,00 lei; cheltuieli pentru achitarea taxei de stat în mărime de 360 lei; cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 500 lei.

Consideră că, instanţa de fond a dat o apreciere greşită Actului de transmitere a drepturilor asupra creanţelor întocmit în baza Contractului de Cesiune a Creanţelor, în temeiul căruia a fost cesionată creanţa debitorului Cebotari Serghei. La materialele dosarului a fost anexat Actul semnat de ambele părţi, care atestă faptul că SRL „INCASO” a primit de la ”SEBO CREDIT” SRL în temeiul contractului de cesiune, a drepturilor de creanţă ce rezultă din contractul de împrumut din 09.01.2022 încheiat între ”SEBO CREDIT” SRL și Cebotari Serghei.

Mai reține prevederile art. 996 alin.1) Cod Civil „contractul încheiat legal obligă părţile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar şi la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanţele sau cu principiile echităţii”. Prin argumentele invocate, combate poziţia greşită a instanţei de fond şi de apel, precum că SRL „INCASO” nu a obţinut de la ”SEBO CREDIT” SRL în mod prevăzut de lege dreptul asupra creanţei în faţă de intimatul împotriva Cebotari Serghei.

Invocă faptul că, instanţa trebuie să constate caracterul disproporţionat de mare a mărimii clauzei penale. Însă legislaţia actuală nu stabileşte care ar fi criteriile de stabilire a mărimii penalităţii pe care creditorul poate solicita de la debitor sau cum instanţa şi după care formulă de calcul determină că penalitatea este disproporţionat de mare.

Consideră că, instanţa respingând cerinţele referitoare la încasarea penalităţii, nu a ţinut cont de natura clauzei contractuale referitoare la încasarea prejudiciului în mărime de 1 % din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere, că aceasta constituie o clauză penală şi nu a aplicat prevederile art.947 alin. (1) Cod civil.

Solicită admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central cu privire la încasarea datoriei de la Cebotari Serghei în beneficiul SRL „INCASO”, emiţând o nouă hotărâre. Încasarea de la Cebotari Serghei în beneficiul SRL „INCASO” a sumei restante din împrumut 12 000,00 lei. Încasarea de la Cebotari Serghei în beneficiul SRL „INCASO” a cheltuielilor pentru achitarea taxei de stat în total pentru două instanțe 811 lei, taxei de timbru 200 lei și a cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 500 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din data de 22 noiembrie 2024 s-a acceptat apelul declarat spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă cu expedierea intimatului copiei apelului şi înscrisurilor anexate la apel, stabilind termenul limită pentru prezentarea de către intimat a referinței cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/reclamarea probelor în condițiile art. 372 CPC (în copii câți participanți la

proces sunt, plus o copie pentru instanță), sub sancțiunea decăderii din acest drept, până la 21.01.2025 ora 16:00. Explicând faptul că, prezentarea referinței este obligator, iar în cazul neprezentării ei în termenul stabilit, partea este decăzută din dreptul de a mai prezenta probe, iar cauza este examinată în baza materialelor anexate la dosar.

Intimatul nu a depus referință la cererea de apel.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul civil consideră necesar de a admite apelul declarat de ÎM „INCASO" SRL, din considerentele ce urmează:

În conformitate cu art.362 alin.1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil reţine că, dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la data de 30 aprilie 2024 (f.d.37), iar apelul preliminar a fost declarat la data de 31 mai 2024 (f.d.42-43), fiind înregistrat la Judecătoria Orhei, sediul central cu nr. de intrare 7484, prin urmare apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.362 CPC.

În conformitate cu dispozițiile art.385 lit.c) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.

Conform art.386 alin.1) CPC, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

În conformitate cu prevederile art.239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În temeiul art.240 alin. (1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Potrivit prevederilor art.276^2 CPC, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Potrivit art.276^3 alin.(1) și (2) CPC, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. La caz, Colegiul Civil reține că, instanța de fond a examinat cauza civilă conform prevederilor art. 276^4 CPC.

Potrivit art.276[4] alin. (4) CPC, hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare.

Astfel, Colegiul civil conchide că prezenta cauză civilă urmează să fie examinată în procedura cererilor cu valoare redusă.

Materialele cauzei atestă că, potrivit contractului de credit AG2975854 din 09.01.2022, ”SEBO CREDIT”SRL a acordat pârâtului Cebotari Serghei un împrumut în mărime de 6 000,00 lei, iar costul total al împrumutului spre plată după expirarea perioadei de rambursare, fiind de 9 040,00 lei, dobânda anuală efectivă fiind de 147,09%. (f.d.7, 9)

La materialele cauzei a fost anexată o copie a unui certificat de datorie, întocmit de ÎM „INCASO” SRL, potrivit căruia Cebotari Serghei a beneficiat de un împrumut de la OCN ”SEBO CREDIT” SRL în mărime de 6 000,00 lei, nu a achitat nici o rată, astfel fiind formată o restanță de 6 000,00 lei - ce constituie suma creditului și o penalitate de întârziere în mărime de 6 000,00 lei, calculată pentru 100 zile cu 1%. (f.d.17)

Contractul de cesiune cu nr. CS_2021/12_8 din 31.12.2021, a fost încheiat între OCN „SEBO CREDIT” SRL în calitate de cedent și ÎM „INCASO” SRL în calitate de cesionar. (f.d.21-23)

Potrivit actului de predare-primire a creanței nr. 220916111027, cedentul OCN „SEBO CREDIT” SRL a transmis cesionarului - ÎM „INCASO” SRL, un drept de creanţă faţă de Cebotari Serghei, derivat dintr-un contract de împrumut cu nr. AG2975854 din 09.01.2022, perfectat între OCN „SEBO CREDIT” SRL și Cebotari Serghei *****. (f.d.20)

La data de 06.10.2023, ÎM „INCASO” SRL acționând în temeiul contractului de cesiune nr. CS_2021/12_8 din 31.12.2021, l-a somat pe Cebotari Serghei despre necesitatea restituirii în termen de 10 zile a datoriei în mărime totală de 11 769,90 lei în temeiul contractului de credit AM2182469 din 09.01.2022, care a fost cesionată de către ÎM „INCASO” SRL. (f.d.18)

Notificarea expediată în adresa pârâtului Cebotari Serghei nu a fost recepționată fiind restituit avizul de recepție cu mențiunea ,,necunoscut”. (f.d.19)

La data de 26 decembrie 2023, avocatul Eugeniu Bujoreanu, acționând în interesul ÎM „INCASO” SRL a intentat acţiune civilă către Cebotari Serghei cu privire la încasarea datoriei contractuale și cheltuielilor de judecată. (f.d.4-6)

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 30 aprilie 2024 s-a respins cererea de chemare în judecată formulată de avocatul Bujoreanu Eugeniu în interesele Î.M.„INCASO”S.R.L. împotriva pârâtului Cebotari Serghei privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată. (f.d.37)

Pentru a decide astfel, instanța de fond a reținut că contractul de cesiune cu nr.CS_2021/12_8 din 31.12.2021, perfectat între OCN „SEBO CREDIT” SRL în calitate de cedent și ÎM „INCASO” SRL anterior eliberării debitorului Cebotari Serghei a sumei de 6 000,00 lei în temeiul contractului de împrumut din 09.01.2022, nu poate produce efecte juridice față de debitorul cu statut de consumator - Cebotari Serghei, dat fiind, că la data semnării respectivului contract de cesiune, creditorul cedent nu a transmis, iar

cesionarul nu a primit o creanță clară certă, valabilă, transmisibilă și sesizabilă față de debitorul Cebotari Serghei și, respectiv, situația nu întrunește condițiile impuse de art.823 alin.(1)- (3) Cod civil (în vigoare la data producerii faptului juridic), urmare a cărui fapt ÎM ”INCASO” SRL, în calitate de cesionar, nu dispune de un careva temei juridic pentru a pretinde executarea cărorva obligații din partea debitorului Cebotari Serghei.

Astfel, constatând că, contractul de cesiune a creanțelor cu nr.CS_2021/12_8 din 31.12.2021, perfectat între OCN „SEBO CREDIT” SRL în calitate de cedent și ÎM „INCASO” SRL anterior eliberării debitorului cebotari Serghei a sumei de 6 000,00 lei în temeiul contractului de împrumut din 09.01.2022, nu întrunește condițiile art. 823 alin.(1-3) și art. 827 Cod civil, respectiv reclamantul apelantul nu avea în raport cu Cebotari Serghei o creanță sesizabilă și valabilă, care ar fi putut constitui obiectul cesionării.

Instanța de fond a constatat că, de către reclamant nu au fost respectate condițiile esențiale pentru cesionarea creanței, deoarece, creanța pentru a fi cesionată, trebuie să existe realmente la momentul cesionării şi să fie sesizabilă, adică să existe la momentul cesiunii astfel încât să poată fi dedusă, urmărită şi executată silit.

Anume din circumstanța că împrumutătorul OCN „SEBO CREDIT” SRL la data semnării contractului de cesiune nu deţinea o creanţă valabilă, transmisibilă şi sesizabilă faţă de Cebotari Serghei, având în vedere că prin lege este prohibită procedura de cesionare a unor creanțe inexistente și astfel ÎM „INCASO” SRL nu deține dreptul de a se substitui în drepturile împrumutătorului, judecătorul a conchis că acțiunea cu privire la încasarea datoriei, derivată din contractul de credit AM2182469 din 09.01.2022, urmează a fi respinsă.

Colegiul Civil constată că concluziile primei instanţe expuse în hotărâre sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei, iar normele de drept material au fost aplicate eronat.

La data de 31 mai 2024, avocatul Eugeniu Bujoreanu în interesele ÎM „INCASO” SRL a depus cerere de apel nemotivată, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 30 aprilie 2024 și emiterea unei noi decizii.

Conform dispozițiilor art.373 alin.(1), (2) și (5) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu prevederile art. 9 alin.1) şi alin. 2), lit. a) Codul civil, drepturile şi obligațiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi şi obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. Drepturile şi obligațiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

Potrivit art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile şi să își execute obligațiile cu

bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Prevederile art. 15 alin. (1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În baza art. 992 alin. (1) Codul Civil stabilește că, contractul este acordul de voinţa realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice, iar potrivit art. 993 alin.(2), părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispozițiilor legale imperative, contracte şi pot stabili conținutul lor.

Potrivit prevederilor art. 823 alin.(1) și (2) Cod civil rezultă că, o creanță transmisibilă şi sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terț (cesionar) în baza unui contract. Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanță, dacă din contractul de cesiune nu rezultă un moment ulterior. Cesiunea creanței nu poate aduce atingere drepturilor debitorului şi nici nu poate face obligația acestuia mai oneroasă.

Potrivit art. 824 Cod civil, cesiunea de creanță trebuie să fie încheiată în forma cerută pentru actul juridic în al cărui temei s-a născut creanța cesionată.

Conform art. 827 alin.1) și 2) Cod civil, drepturile de creanță se transmit cesionarului așa cum există în momentul transmiteri. Odată cu cesiunea creanței, asupra cesionarului trec garanțiile și alte drepturi accesorii.

Potrivit actului de primire predare a creanței la contractul de cesiune a creanțelor nr. 220916111027 din 31 decembrie 2021, s-a cesionat de către OCN „SEBO CREDIT" SRL şi, respectiv, s-a preluat de Î.M „INCASO" SRL, creanța debitorului Cebotari Serghei *****, care reiese din contractul de împrumut AM2182469 din 09.01.2022 în sumă de 12 000,00 lei. Colegiul notează că actul de primire predare a creanței a fost semnat între părți în luna septembrie a anului 2022 (f.d.20)

Colegiul Civil relevă faptul că creanța trebuie să fie transmisibilă și sesizabilă, iar un bun (drept) este sesizabil atunci când poate fi urmărit și executat silit și dimpotrivă, este insesizabil bunul sau dreptul care nu poate fi urmărit și executat silit.

Este de remarcat că, cesionarul nu poate primi de la cedent mai multe drepturi sau alte drepturi decât cele pe care le avea, iar acesta din urmă va dobândi drepturile de creanță în starea în care se găseau ele în patrimoniul cedentului la momentul cesiunii.

Potrivit art. 828 alin. 2) lit.a) Cod civil, cedentul garantează că creanța cesionată există sau, *în cazul creanței viitoare, va exista* conform contractului din care rezultă. Astfel, la momentul cesiunii creanței, chiar dacă datoria încă nu există, urma să existe ulterior un contract de împrumut în temeiul căruia datoria putea apărea și putea fi preluată.

Sub aspectul celor invocate, Colegiul Civil reține că potrivit pct.1.1 al contractului de cesiune, obiectul contractului constă în cesiunea de către Cedent în favoarea Cesionarului a drepturilor de creanță asupra debitorilor Cedentului, în condițiile prezentului contract, în următoarele circumstanțe: Cesionarul va prelua și va plăti prețul cesiunii conform prezentului Contract (f.d.21).

Potrivit pct.1.4 din contractul de cesiune, prevede că *faptul cesiunii va fi confirmat prin semnarea* de către părți suplimentar prezentului contract, a unor anexe cu indicarea

aspectelor financiare a creanțelor cesionate, prețul cesiunii conform condițiilor prezentului Contract și *a unor Acte de predare-primire a creanțelor care va reflecta data cesiunii creanțelor*. *Actele de predare-primire vor reflecta creanțele cu sumele datorate la ziua cesiunii și plățile efectuate Cedentului la ziua cesiunii, alte date agreate de Părți*.

Potrivit pct.1.7 din contractul de cesiune, prevede *dreptul de creanță se transmite de la Cedent către Cesionar în baza unui act de predare-primire care conține date despre creanță* (datoria, structura datoriei, datoria de bază, dobânda de întârziere calculate, penalitatea calculate ș.a) debitori (date personale despre debitori).

Astfel, pct.1.8 din contractul de cesiune, prevede că, odată preluând creanțele, cesionarul va acționa în calitate de creditor din nume și pe cont propriu, în principal în scopul colectării/recuperării pe cale extra-judiciară și/sau judiciară, inclusiv de executare, a sumelor datorate de debitori în ziua cesionării precum și a sumelor viitoare formate din rezultatul dobânzilor și penalităților calculate și a costurilor suportate în cadrul procedurii de colectare/recuperare, procedurii judiciare și/sau de executare.

Prin urmare, în baza actului de primire-predare a creanței la contractul de cesiune a creanțelor nr. 220916111027 din 31 decembrie 2021, s-a cesionat de către OCN „SEBO CREDIT" SRL și, respectiv, s-a preluat de Î.M „INCASO" SRL, creanța debitorului Cebotari Serghei *****, care reiese din contractul de împrumut AM2182469 din 09.01.2022 în sumă de 12 000,00 lei.

Astfel, drept temei al cesionării creanțelor, servește contractul de cesiune nr. CS_2021/12_8 din 31.12.2021 și Actul de primire-predare a creanței din 31.12.2021 la contractul de cesiune a creanței, ultimul având principalul scop de a constata și a statua juridic transmiterea creanțelor deținute de către cedent.

Colegiul precizează că, actul menționat, a fost semnat la o dată ulterioară semnării contractului de credit cu dobândă AM2182469 din 09.01.2022, în luna septemebrie a anului 2022, ceea ce atestă, dincolo de orice dubiu, că la momentul transmiterii sale, creanţa era una sesizabilă.

Subsecvent, Colegiul apreciază ca fiind eronată concluzia primei instanțe potrivit căreia, la data cesionării creanțelor, cedentul OCN "SEBO CREDIT" SRL nu avea încheiat raportul juridic cu Cebotari Serghei, nu a eliberat acestuia împrumutul și ca urmare la acea etapă nu deținea și nici nu putea să dețină nici o creanță transmisibilă şi sesizabilă față de ultimul în baza contractului de împrumut din 09.01.2022, or, reieșind din prevederile legii enunțate supra cedentul garantează că, în cazul creanţei viitoare, aceasta va exista conform contractului din care rezultă, iar din constatările enunțate se atestă cu certitudine că, cesiunea creanţei deţinută de către cedent şi care rezultă din contractul de credit nebancar cu dobândă pentru consumatori credit cu dobândă AM2182469 din 09.01.2022, îndeplinește condiţiile impuse de art. 823 alin. (1) Cod civil.

Astfel, OCN „SEBO CREDIT" SRL a cedat către ÎM „INCASO" SRL dreptul de creanță împotriva debitorului său prin Actul de predare-primire a creanței 220916111027 la contractul de cesiune a creanței nr. CS_2021/12_8 din 31.12.2021. Prin urmare, transmiterea efectivă a creanței a aut loc nu la ziua semnării contractului de cesiune, dar la ziua semnării actului de predare-primire a creanței.

Urmare a celor constatate, Colegiul reține că în speța examinată, Actul de predare primire a creanței 220916111027 la contractul de cesiune a creanței din 31.12.2021 este parte componentă a Contractului de cesiune nr. CS_2021/12_8 din 31.12.2021, prin urmare constatările și argumentarea instanței de fond privind respingerea acțiunii înaintate de ÎM „INCASO" SRL sunt greșite, or transmiterea cesiunii a de către OCN „SEBO CREDIT" SRL către ÎM „INCASO" SRL a fost efectuată legal, or la momentul transmiterii nemijlocite a creanței aceasta exista, era transmisibilă și sesizabilă.

Într-o altă ordine de idei, potrivit art. 774 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Articolul 776 Cod civil prevede că, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 858 alin. (1) și (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

Potrivit art. 1763 Cod civil, alin.(1)-(3) Cod civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobânzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții. Contractul de credit se încheie în scris. Față de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esența contractului de credit nu reiese contrariul.

În conformitate cu prevederile art.1242 alin. (1), (2) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date. Contractul de împrumut este gratuit dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Potrivit art.1247 alin.(1) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract.

Potrivit materialelor cauzei, în baza contractului de credit AM2182469 din 09.01.2022, "SEBO CREDIT"SRL a acordat pârâtului Cebotari Serghei ***** un împrumut în mărime de 6 000,00 lei, iar costul total al împrumutului spre plată după expirarea perioadei de rambursare, fiind de 9 040,00 lei, dobânda anuală efectivă fiind de 147,09%.

Potrivit actelor prezentate, se constată că pârâtul nu a achitat nicio rată.

Potrivit ordinului de plată nr. 773860 din 09.01.2022, se constată că s-a eliberat pârâtului Cebotari Serghei *****, împrumutul în mărime de 6 000,00 lei (f.d.8).

Potrivit graficului de rambursare a împrumutului, din suma acordată cu titlu de împrumut, împrumutatul urma să achite 10 rate în termen (f.d.10).

Neexistând careva acte confirmative pentru demonstrarea achitării în ratele stabilite, Colegiul Civil constată că cerințele apelantului privitor la încasarea sumei în mărime de 6 000,00 lei la corpul creditului nerambursat va fi satisfăcută.

Cu referire la pretenția privind încasarea penalității contractuale, Colegiul civil va analiza corespunderea clauzei penale din contractul de credit din 09.01.2022 prin prisma următoarelor norme legale relevante.

În conformitate cu prevederile art. 947 alin. (1) şi (6) Cod Civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Nulitatea obligaţiei atrage nulitatea clauzei penale. Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligaţiei.

Potrivit art. 953 alin. (1) Cod civil, în cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalității disproporţionat de mari. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

Colegiul consideră că penalitatea contractuală în mărime de 1 % din suma datorată pe zi, care la caz se solicită a fi încasată în sumă de 6000 lei, este una excesivă și nerezonabilă.

Alăturat Colegiul civil ține să menționeze și prevederile art. 15 alin. (7) din legea privind contractele de credit pentru consumatori Nr. 202 din 12.07.2013, potrivit căreia se interzice: a) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depășește 50%, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de credit depășesc 0,04% din valoarea totală a creditului.

De altfel, în conformitatea cu prevederile art. 9 alin. (1) lit. e) al Legii nr. Nr.1 din 16.03.2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară se interzic organizaţiei de creditare nebancară: e) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit/leasing financiar dacă aceasta depăşeşte 50%, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia dobânzii, pe o zi de credit nebancar/leasing financiar depăşesc 0,04% din valoarea totală a creditului nebancar/leasingului financiar, nebancar/leasingului financiar consumatorilor.

Prin urmare, reieșind din normele citate supra raportate la prevederile contractului din litigiu, ce stipulează calcularea penalității în mărime de 1 % din suma datorată pe zi, care la caz se solicită a fi încasată în sumă de 6000 lei, adică 100% din corpul împrumutului, Colegiul Civil conchide că cuantumul penalității calculate în temeiul clauei penale stipulate în contractul de credit, în latura ce depășește o rată actuală rezonabilă stabilită de legislator, este disporoporționat de mare, considerând rezonabilă calcularea penalității în mărime de 0,04% pentru fiecare zi de întârziere.

Drept urmare, raportând cele indicate supra, la cerințele reclamantului de încasare a penalității pentru 100 zile de întârziere la suma împrumutului nerambursat de 6000 lei, Colegiul Civil va dispune încasarea din contul intimatului Cebotari Serghei a penalității în suma de 240 lei, potrivit următorului calcul: 6000 lei (datoria la corpul creditului) x 0,04% (penalitate de întârziere) x 100 zile = 240 lei.

În consecință, Colegiul Civil va dispune încasarea de la intimatul Cebotari Serghei a sumei de 6000 lei cu titlu de datorie, și 240 lei cu titlu de penalitate contractuală. În rest, pretențiile materiale formulate de Î.M „Incaso” S.R.L ce rezulta din contractul de credit se vor respinge ca neîntemeiate.

Astfel, instanța de judecată ajunge la concluzia că o penalitate zilnică rezonabilă prin comparație cu prevederile Legii nr.1 din 16.03.2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară ar fi constituit suma de 0,04%/zi, rata impusă pârâtului intimat de către creditor fiind exagerat de mare.

Cu referire la cheltuielile de judecată, potrivit art. 82 din CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 94 alin.(1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului-proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Potrivit art.83 alin.1), 2) CPC, taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. (2) În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat nr.213/2023.

Reieșind din faptul că SRL „INCASO” a avut câștig de cauză, cheltuielile suportate în legătură cu plata taxei de stat și taxei de timbru urmează a fi încasate din contul lui Cebotari Serghei proporțional părții admise.

Astfel că reclamantului i se va compensa suma în mărime de 524,62 lei pentru prima instanță, și taxa de stat pentru examinarea cererii de apel cât și suma în mărime de 200 lei pentru achitarea taxei de timbru.

Suplimentar cu referire la cheltuielile de judecată suportate pentru asistența juridică, Colegiul reține în conformitate cu art. 90 lit. (i) CPC, cheltuielile de asistență juridică se atribuie la cheltuieli de judecare a cauzei.

Conform art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile, iar art. 96 alin. (11) Cod de procedură civilă statuează că cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Deci, SRL „INCASO”, în cadrul procesului judiciar a beneficiat de asistență juridică, pentru serviciile avocatului Bujoreanu Eugeniu a achitat suma de 500,00 lei conform ordinului de plată nr. 26537 din 14.12.2023 (f.d.25), astfel aceste cheltuieli vor fi încasate din contul lui Cebotari Serghei.

În atare circumstanțe, Colegiul Civil va casa integral hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 30 aprilie 2024 și va emite o soluție nouă prin care va admite parțial

cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „INCASO” către Cebotari Serghei cu privire la încasarea datorie și cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu dispoziţiile art.385 lit.c) CPC, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,

D E C I D E:

Admite apelul declarat de avocatul Eugeniu Bujoreanu în interesele ÎM ”INCASO” SRL.

Casează integral hotărârea Judecătoriei Judecătoriei Orhei, sediul central din 30 aprilie 2024 în cauza civilă, la cererea cu valoare redusă înaintată de avocatul Eugeniu Bujoreanu în interesele ÎM ”INCASO” SRL către Cebotari Serghei privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi soluții după cum urmează:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată.

Se încasează de la Cebotari Serghei, IDNP ***** în beneficiul ÎM ”INCASO” SRL, IDNO ***** datoria contractuală ce rezultă din contractul de credit nr. AM2182469 din 09.01.2022, formată din corpul împrumutului restant în valoare de 6 000 (șase mii) lei, penalitatea contractuală în mărime de 240 (două sute patruzeci) lei, precum și cheltuielile de judecată formate din cheltuielile de asistență juridică suportate în prezenta cauză civilă în sumă de 500 (cinci sute) lei, taxa de stat achitată în instanța de fond și apel în partea admisă din acțiune, în sumă de 524, 62 (cinci sute douăzeci și patru, 62) lei și taxa de timbru în sumă de 200 (două sute) lei.

În rest, pretențiile privind încasarea sumelor ce exced, se resping.

Decizia este definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Președintele completului,
judecător Elena Grumeza

Judecători Ivan Parii

Natalia Costaș